

BYDLENÍ

Metodický popis práce s materiálem

Materiál je určen pro výuku ve 2. třídě základní školy, ve které je přítomen vícejazyčný žák na začátečnické až mírně pokročilé úrovni.

Materiál obsahuje učební látku pro tři vyučovací hodiny – prvouka, výtvarná výchova, český jazyk.

Cíl:

Obsahový

- žáci podle obrázku rozliší různé typy bydlení (dům, panelák, byt, pokoj..)
- žáci pracují s novým typem obrázku – plán bytu
- žáci ve skupině rozliší zařízení různých částí bytu
- žáci nakreslí svůj domov / byt

Jazykový

- žáci získají slovní zásobu k popisu bytu/svého domova
- žáci prezentují ve skupině výsledky práce
- žáci popíší svůj domov vlastními slovy spolužákům
- žáci (včetně žáka vícejazyčného) používají při popisu celé věty

Jazykové prostředky

Co	Proč
Dům, pokoj, panelák, zámek stan	Rozšířit slovní zásobu v daném tématu
Ložnice, kuchyně, obývací pokoj, záchod, koupelna	Rozšířit slovní zásobu v daném tématu
postel, skříň, židle, stůl, lampa, hračky,...	Popsat vybavení jednotlivých částí bytu.
Bydlím v... Bydlím na... V ložnici je.... V pokoji je.....	Schopnost popsat místo, kde bydlím, s využitím celých vět.

Průběh výuky

Prvouka:

1. Rozdělíme žáky do skupin. Každá skupina dostane sadu obrázků a jejím úkolem je najít, který z nich tam nepatří (viz příloha).

Obrázky pak ukážeme na interaktivní tabuli a společně pojmenujeme.

2. Žáci zůstávají ve skupinách. Každý za sebe vyplní pracovní list, kde spojí obrázek s pojmem a doplní jeden příklad do připravených frází. Skupina, ve které je vícejazyčný žák, žákovi pomůže se správnou odpovědí.

3. Ptáme se dětí:

- V čem ty bydlíš? V čem nejčastěji bydlíme v České republice? (Vícejazyčného žáka se můžeme zeptat, jak je to v jeho zemi původu).

4. Žáci dostanou do skupiny rozstříhaný obrázek z přílohy (na 5 částí – záchod + koupelna, obývací, ložnice, dětský pokoj, kuchyně). Ve skupince ho složí a pojmenují, co je na obrázku. Poté si každý vezme jednu část obrázku a hledá ve třídě ty, kteří mají tu samou. Tak vytvoří nové skupiny. Je potřeba si však zapamatovat, jaké byly skupiny původní.

Úkol pro nové skupiny:

Pojmenujte, co všechno můžeme najít v? (dané místnosti).

Žáci utváří myšlenkovou mapu (na velký papír, používají fixy). Vícejazyčnému žákovi mohou pojmy, kterým nerozumí, ukazovat v obrázkovém slovníku. Myšlenkové mapy vyvěsíme ve třídě tak, aby je žáci při svých prezentacích mohli pozorovat.

5. Návrat do původní skupiny a každý seznámí ostatní se svou mapou. Vícejazyčný žák může dostat pomocné fráze k vyjádření (můžeme například napsat na tabuli).

V obývacím máme křeslo.

Na křesle je polštář.

(volíme slova napsaná v jeho mapě).

Vícejazyčný žák může při všech aktivitách nahlížet do obrázkového slovníku (viz příloha Slovníček pro vícejazyčné žáky s volným místem pro doplnění nových slovíček z vlastních obrázků). Pro upevnění slovní zásoby možno těmto žákům nabídnout také přílohu „Příloha pro vícejazyčné žáky“ jako domácí cvičení, samostatnou práci, práci v rámci českého jazyka apod.

Výtvarná výchova

Každý z žáků nakreslí svůj byt / dům. Aktivita se hodí přesunout do hodiny výtvarné výchovy.

Český jazyk

V následující hodině českého jazyka pracujeme s popisem obrázku každého z žáků. K tomu, aby žáci dobře popsali obrázek, potřebují pomoci.

Využijeme práci s jednoduchým textem (viz pracovní list č. 2 – Máme nový byt.)

Postup práce s pracovním listem:

1. Čteme dětem text a děti mají za úkol nakreslit na velký papír, co slyší.
 2. Rozdáme pracovní list s textem. Přečteme text společně. Do dvojic dáme dětem kartičky s otázkami – viz příloha.
- Vždy jeden si vezme otázku a druhý na ni odpovídá podle textu. Pak se vystřídají. Následuje společná kontrola.
3. Žáci vyplní tabulku pro svůj obrázek a pro svůj byt (dům). První odpovíme na ukázkou společně.
 4. Na základě vyplněné tabulky zkusí souvisle popsat svůj obrázek (svůj dům/byt). Nadanější mohou zkusit popsat papsat.

Variace

Výuku můžeme v určité fázi obohatit o následující aktivitu.

1. Zeptáme se dětí: Když potřebujeme najít byt, kde hledáme?

Do skupin rozdáme noviny s inzeráty nabízející byty/domy, vyzveme žáky, ať se do nich podívají a vyberou jeden, který později přečtou. Je dobré, když žáci dostanou jednu stránku z noviny do dvojic.

Vysvětlíme některé zkratky, které se v inzerátech objevují, především, co je to 2+1, 3+1 ad. Promítneme obrázek z přílohy a vyzveme děti, ať se pokusí pojmenovat, co je na něm.

2. Ptáme se dětí, jaké rozložení má jejich byt/dům.

Zdroje obrázků:

- <http://katalog-domu.cz/g-servis/rodinny-dum-dominant-plus/>
- <http://www.mesto-springfield.estranky.cz/clanky/rada-panelaku.html>
- <http://www.ekobydleni.eu/architektura/v-new-yorku-vyrosti-platinovy-leed-mrakodrap>
- <http://jurta.webnode.cz/o-projektu/>
- <http://www.tabornickepotreby.cz/teepee/184-stan-tipi-pr-25-m-bez-liningu-285-g-m2.html>
- <http://www.iozko.sk/3dnovy-pobyt-v-hoteli-zavis-z-falkestejna-pri-zamku-hluboka/>
- <http://iness.blog.cz/rubrika/pratele>
- <http://www.vseprooutdoor.cz/product/stan-pinguin-jupiter-4:1538/>
- <https://pixabay.com/cs/vectors/d%c4%9btsk%c3%bd-pokoj-lo%c5%benice-7181883/>
- <https://arasaac.org/>

Autor piktogramů: Sergio Palao, ARASAAC (<http://arasaac.org>), [CC \(BY-NC-SA\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Tento materiál byl vytvořen za podpory Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí a MŠMT ČR.

Co je to?

Zámek	stan	týpí
jurta	pokoj	dům
mrakodrap	panelák	

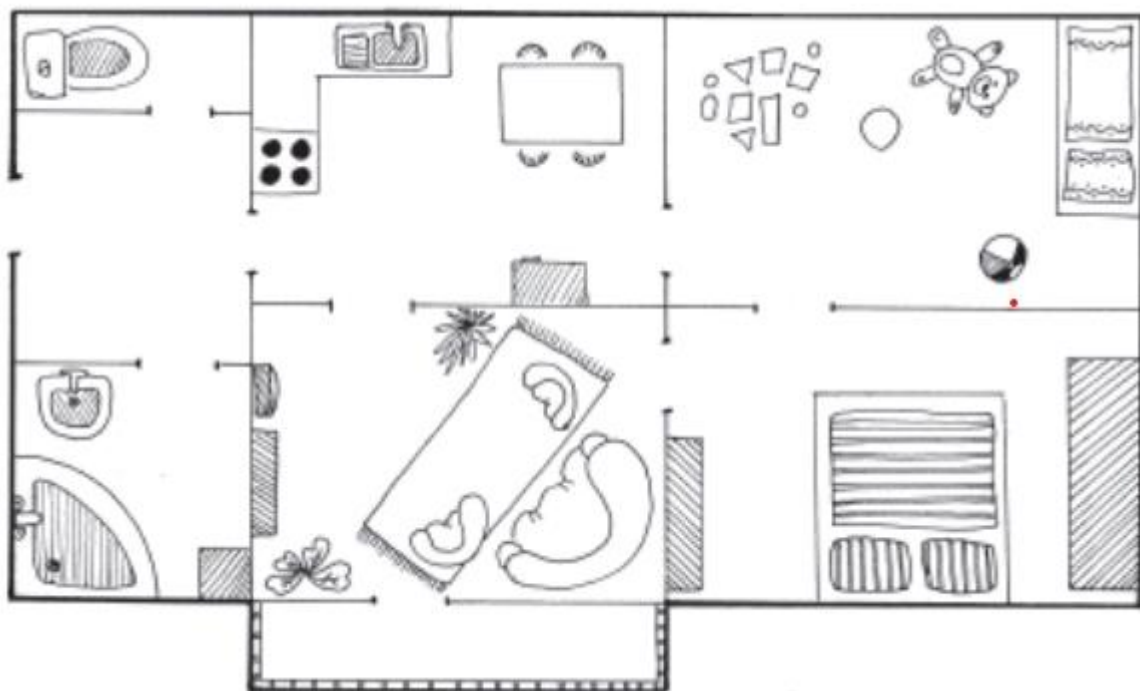
Bydlím v.....

Bydlím na.....

Tento materiál byl vytvořen za podpory Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí a MŠMT ČR.

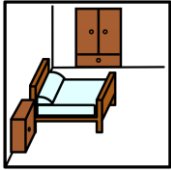

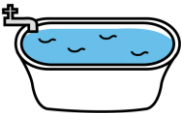

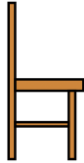

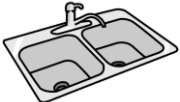

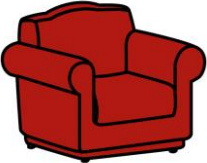

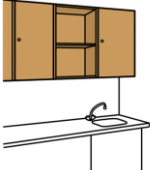

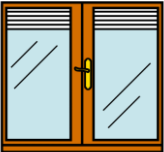

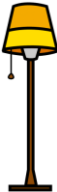

Příloha: Plánek bytu

Obrázek převzatý z učebnice: Štindlová B.: Česky v Česku I. Akropolis Praha.

Příloha: Slovníček pro vícejazyčné žáky

koupelna	ložnice	kuchyně	obývací	dětský pokoj
stůl	vana	sporák	židle	záchod
skříň	dřez	hračky	umyvadlo	sedáčka
křeslo	televize	linka	koberec	postel
okno	kytka	lednice	myčka	mikrovlnka
balkón	lampa	šatna	psací stůl	pračka

Tento materiál byl vytvořen za podpory Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí a MŠMT ČR.

Příloha: Pracovní list – český jazyk.

Máme nový byt.

Máme nový byt. Je to 3 + 1 v paneláku. Je moc hezký a docela velký. Má obývací, ložnici, dětský pokoj pro mě a pro sestru a samozřejmě koupelnu a záchod. V obývací je nová žlutá sedačka, dvě křesla a stará televize. Jsou tam taky kytky, červený koberec a malá skříň. V kuchyni máme stůl a čtyři židle. Kuchyně není velká, ale je nová a moderní. Moc ráda tam vařím. Je tam linka, dřez, sporák a lednička. Myčku na nádobí ani mikrovlnku nemáme. Ložnice je světlá a hezká. Je tam hnědá postel a velká skříň. Koupelna je malá a nemá okno. Je tam umývadlo, vana a taky nová pračka. Dětský pokoj je docela velký, ale teď je tam jenom postel a nějaké hračky. Tatínek mi brzy koupí psací stůl, židli a skříň. Bohužel nemáme šatnu ani komoru. Ale v bytě je balkon, to je prima. Naše nová adresa je: Lipová 13, Kamenice, 331 06.

2. Doplň tabulku ke svému obrázku.

Jaký je byt?	
Jaké jsou v bytě pokoje?	
Co všechno je v obývací?	
Co není v kuchyni?	

Tento materiál byl vytvořen za podpory Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí a MŠMT ČR.

Jaká je ložnice?	
Co je v dětském pokoji?	
Co v bytě chybí?	
Jaká je adresa?	
Co je na bytě nejhezčí?	

Text převzat z učebnice: Štindlová B.: Česky v Česku I. Akropolis Praha.

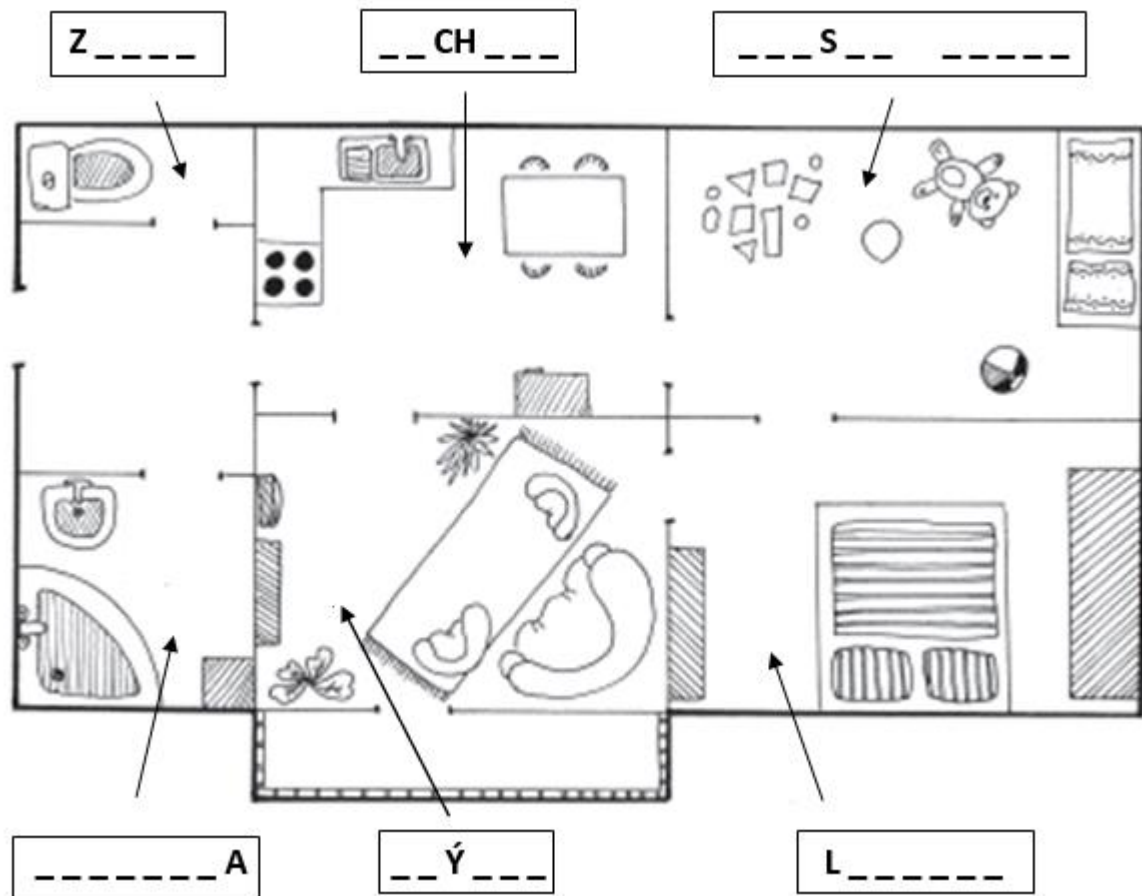
Příloha: Otázky k textu – do dvojic k vystřihnutí.

1. Doplň tabulku podle textu.

Jaký je byt?	Jaká je ložnice?
Jaké jsou v bytě pokoje?	Co je v dětském pokoji?
Co všechno je v obýváku?	Co v bytě chybí?
Co není v kuchyni?	Jaká je adresa?

Příloha pro vícejazyčné žáky

1. Přiřaďte názvy pokojů. (koupelna, obývací, záchod, ložnice, dětský pokoj, kuchyně)

2. Popište pokoje, využijte obrázkový slovníček.

V kuchyni je sporák, _____, _____, _____, _____ a _____.

V ložnici je _____ a _____.

V obývací je _____, _____, _____, _____, _____, _____.

V koupelně je _____, _____ a _____.

V dětském pokoji je _____ a _____.

Na záchodě je _____.